Екстер'єр молочних корів: перспективи оцінки і селекції. Київ : Науковий світ, 2001. 146 с.

3. Ліщук С. Г. Селекційно-генетичні та біологічні особливості українських чорно-рябої та червоно-рябої молочних порід в умовах Поділля : дис..кандидата с.-г. Наук : 06.02.01. Київ, 2014. С.75-76.

4. Плохинский Н. А. Биометрия. Новосибирск, 1961. 365 с.

5. Петренко І. П., Зубець М. В., Буркат В. П. Племінна цінність тварин і закономірність її успадкування. *Вісник аграрної науки.* 1999. № 8. С. 45-53.

6. Степанов П. А., Примак В. А., Логинов Ж. Г. Оценка молочных коров по комплексному продуктивно-экстерьерному индексу. *Зоотехния.* 2002. № 8. С. 2-4.

7. Федорович Є. І. Екстер'ерно-конституційні та біологічні особливості високопродуктивних корів чорно-рябої худоби західного регіону України. *Розведення і генетика тварин*. Київ, 2002, Вип. 36. С. 188-189.

Маценко Микола
к.с.-г.н., доцент
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Київ, Україна

ВЕЛИКОПЛІДНІСТЬ ПОРОСЯТ ІЗ РІЗНОЮ ТРИВАЛІСТЮ ЕМБРІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Загальновідомо, що тривалість ембріонального розвитку свиней в середньому складає 114 днів. Багатьма вченими встановлено, що тривалість поросності у свиноматок не є постійною і має значні коливання від 101 до 140 днів [1, 2, 3, 4].

За даними частини авторів великоплідність поросят залежить від тривалості поросності свиноматок [5], а деякі дослідники стверджують, що тривалість ембріонального розвитку не впливає на живу масу новонароджених поросят [6].

Тому, метою наших досліджень було вивчити великоплідність поросят, що мають різну тривалість ембріонального періоду.

В умовах промислового свинокомплексу із 124 свиноматок великої білої породи – аналогів за віком і розвитком, тривалість поросності яких коливалася від 103 до 122 днів і в середньому становила 114,7 дня було сформовано три групи свиноматок (5 голів у кожній) із різною тривалістю поросності: перша група – контрольна, тривалість поросності 112-116 днів, друга і третя – дослідні – відповідно 103-111 і 117-122 дні. Тривалість поросності свиноматок контрольної групи в середньому становила 114,6 ± 0,51 дня, другої і третьої дослідних груп відповідно 108,0 ± 0,84 і 118,2 ± 0,97 дня.

При цьому свиноматки другої і третьої групи за тривалістю поросності достовірно відрізнялись від свиноматок контрольної групи ($p < 0,001$). Всі

свиноматки були спаровані з одними й тими самими кнурами великої білої породи. Умови годівлі й утримання для всіх груп були однаковими.

Великоплідність поросят визначали у перший день після опоросу. Для вивчення великоплідності проводили індивідуальне зважування новонароджених поросят з точністю до 0,1 кг.

Отримані дані обробили методом варіаційної статистики [7].

Поросята з різною тривалістю ембріонального розвитку мали схожу живу масу при народженні. Так, великоплідність поросят із середньою та скороченою тривалістю ембріонального періоду складала 1,33 ± 0,02 та 1,33 ± 0,01 кг, а поросята третьої групи важили в середньому 1,35 ± 0,03 кг.

Розподіл дослідних поросят за великоплідністю наведений у таблиці 1.

Таблиця 1

Розподіл дослідних поросят за великоплідністю

Група	Всього поросят, голів	у тому числі поросят із живою масою, %				
		до 1 кг	1,0-1,2 кг	1,3-1,5 кг	1,6-1,8 кг	більше 1,8 кг
I	53	3,77	30,19	30,19	30,19	5,66
II	53	1,89	15,09	60,38	20,75	1,89
III	50	4,00	12,00	50,00	24,00	10,00

У свиноматок із скороченою та подовженою тривалістю поросності родилося найбільше поросят із живою масою 1,3-1,5 кг, відповідно 60,38 і 50,00 %. Найбільша кількість поросят (10 %) живою масою більше 1,8 кг мала подовжену тривалість ембріонального розвитку.

Найменший показник коефіцієнта варіації за великоплідністю був у поросят із скороченою тривалістю ембріонального розвитку – 7,52 % проти 11,28 і 14,07 % у поросят із середньою та подовженою тривалістю ембріонального періоду відповідно.

Найбільш вирівняними за живою масою при народженні були поросята із скороченою тривалістю ембріонального розвитку.

На підставі одержаних даних можна зробити висновок, що різна тривалість ембріонального періоду суттєво не вплинула на великоплідність дослідних поросят.

Список використаних джерел

1. Иванов М. Ф. Полное собрание сочинений в 7-ми томах Москва: Колос, 1964. Т. 5. 620 с.

2. Маценко М. І. Повторюваність і успадковуваність тривалості поросності свиноматок великої білої породи. *Науковий збірник НУБіП України.* 2011. Вип. 160. Ч. 1. С. 74-79.

3. Плохинский Н. А. Руководство по биометрии для зоотехников. Москва : Колос. 1969. 255 с.

4. Сорокина В. О. О наследовании хозяйственно полезных признаков Свиноводство. 1971. № 11. С. 30-32.

5. Степуленкова А., Сухоруков В. Продлжительность супоросности в зависимости от факторов разведения. *Свиноводство*. 1977. № 6. С. 28-29.

6. Falmy M., Bernard C. Interrelations between some reproductive treits in swine. *Journal of Animal Yience*. 1972. 52. pp. 39-45.

7. Самохвал О. І. Деякі фактори, що визначають живу вагу поросят при

народженні. Тези допов. наукової конференції Полтавської обласної сільськогосподарської дослідної станції. 1967. С. 96-97.

Мохначова Наталія
молодший науковий співробітник
Науковий керівник: д.с.-г.н.,професор Супрович Т. М.
ІРГТ ім. М.В.Зубця НААН
Чубинське, Київська обл., Україна

ПОЛІМОРФІЗМ ГЕНА BOLA-DRB3.2 У ВІТЧИЗНЯНИХ ПОПУЛЯЦІЯХ СІРОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОРОДИ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Розведення великої рогатої худоби – це галузь тваринництва, яка виробляє широкий спектр продукції і володіє величезними генетичними ресурсами. У світі налічується близько тисячі порід великої рогатої худоби, але найбільшого поширення набули 250. В Україні ж розводять 11 порід молочного напряму продуктивності, 7 комбінованого і 13 м`ясного, що обумовлено також різноманітністю природно-кліматичних зон нашої держави [1, 2]. На жаль, за останні десятиліття багато порід ВРХ знаходяться на межі зникнення.

Тривалість існування породи залежить від інтенсивності її використання. Одні породи використовуються сотні років, у результаті селекційно-племінної роботи їхня продуктивність зростає й розширюються зони їх розведення. Інші втрачають своє значення і поступово зникають. Але частина їх продовжує використовуватися як генофонд для виведення нових порід.До таких зникаючих (аборигенних) відноситься сіра українська порода, яка у XIX ст. вважалася найбільш поширеною в Україні. На її основі створено: червону степову, лебединську, буру карпатську, вона також була використана для виведення української м`ясної породи [3, 4, 5]. Незначна кількість чистопородного поголів`я сірої української породи збережена в племінних господарствах «Поливанівка» Дніпропетровської області та «Асканія-Нова» Херсонської області.

На сьогоднішній день проблема збереження генофонду сільськогосподарських тварин є дуже актуальною. Необхідно зберігати та підтримувати в нормальному стані всі наявні в Україні породи великої рогатої худоби, але особливу увагу слід звертати на аборигенні породи. Місцеві (локальні, аборигенні) породи володіють унікальними біологічними якостями і здатні виробляти різні види продукції в певних природно-кліматичних умовах, через закріплення в спадковості адаптації до цих умов. Аборигенні породи часто є носіями рідкісних і зникаючих генів, які відсутні у заводських порід. Особливо цікавими є гени, які беруть участь у формуванні резистентності тварин до постійно еволюціонуючих збудників захворювань.

Метою досліджень був аналіз поліморфізму гену BoLA-DRB3 у популяціях сірої української породи великої рогатої худоби. Ген BoLA-DRB3 кодує антигени класу II